

аналізувати, виявляти істотні і несуттєві ознаки, встановлювати зв'язок, моделювати.

У вільному доступі для дітей повинні знаходитися різноманітні набори однорідних і неоднорідних предметів, іграшок, різних природний, побутовий, викидний матеріали, які успішно використовуються для вправ в порівнянні, групуванні і класифікації предметів; демонстраційний матеріал (набори однорідних предметів і іграшок і їх зображень (різної величини і кольору, моделі геометричних фігур); роздатковий матеріал (панелі-вкладиші, картки для накладання і прикладання предметів і їх зображень, набори стрічок, шнурків, пірамідки, лічильні палички (різної величини і кольору).

З метою поліпшення ефективності та закріплення вже наявних результатів уявлень про геометричні фігури особливу увагу слід приділяти організації в закладі дошкільної освіти інтерактивного предметно-просторового розвиваючого середовища, яке дозволяє залучити дітей в різні види ігрової діяльності, створити емоційну, сприятливу, ефективну обстановку для розгляду і з'ясування різних геометричних форм, явищ, факторів і залучення як в спільну освітню діяльність, так і в активну, самостійну діяльність в повсякденному житті.

Список використаних джерел

1. Бондаренко А. К. Дидактичні ігри в дитячому садку / А. К. Бондаренко. – М.: Просвещение, 2001. – 160 с.
2. Шарабаєва Т. В. Формування уявлень про геометричні фігури у дітей дошкільного віку / Т. В. Шарабаєва. – Воркута: ВСТ, 2011. – 204 с.
3. Михайлова З. А. Математика – це цікаво: метод. посібник / З. А. Михайлова, І. Н. Чеплашкіна. – СПб. : ДИТИНСТВО-ПРЕС, 2002. – 112 с.
4. Рєпіна Г. А. Діагностика логіко-математичного розвитку дітей за допомогою матеріалів для математичного моделювання / Г. А. Рєпіна // Дошк. педагогіка. – 2009. – № 4. – С. 16 – 21.

МУСІЄЦЬ Л.В.,

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Дошкільний етап розвитку людини є особливо важливим етапом формування особистості. Дитинство – це справжнє, яскраве, самобутнє, неповторне життя. Від того, яким воно було, хто і що супроводжували дитину в дитячі роки, що увібрали її розум і серце з навколишнього світу, залежать якості її майбутньої особистості. Крім того, останнім часом все більшої актуальності набуває питання збереження фізичного, психічного та емоційного здоров'я дітей. Практичне впровадження методів музикотерапії у процес навчально-виховної діяльності дітей дошкільного віку дасть змогу:

- 1) гармонізувати внутрішній світ дитини;
- 2) покращити її фізичне та психологічне здоров'я;
- 3) розвинути музичні й інтелектуальні здібності (IQ) та пам'ять;
- 4) корегувати поведінку дітей, зокрема, гіперактивних та неконтактних;

5) активізувати у дітей емоційну чуйність; 6) розвивати комунікативні навички.

Основою пасивної музикотерапії є слухання та сприймання музики з подальшим обговоренням того, які емоції вона викликала.

Активна музикотерапія передбачає співи (вокалотерапія), музичні рухи (кінетотерапія), інструментальне музикування. Регулярні заняття *співом* розвивають правильне фізіологічне та вокальне дихання. На грамотно організованих музичних заняттях співом можна повністю відновити кровообіг і позбутися застою в легенях (кров збагачується киснем). Співи - це один із засобів боротьби із зайвою вагою. Хороша пісня бадьорить, знижує роздратованість, надає енергії.

Кінезотерапія – одна з форм профілактичної та лікувальної гімнастики. Рухливі ігри та вправи під музику сприяють розвитку координації рухів, пожвавлюють моторику, розвивають відчуття ритму, вивільняє накопичену агресію. Це своєрідний вид дитячого виконавства.

Під час **інструментальної терапії** звучання певного музичного інструменту діє на фізіологічний та психічний стан дитини. Гра на духових інструментах поліпшує дихальні процеси. Гра на ударних нормалізує внутрішні біоритми організму. Гра на дзвониках, трикутниках, металофонах послаблює біль. Гра на свищиках, бульбофонах врівноважує нервову систему.

Музичний керівник може використовувати **пластичну імпровізацію** під час якої діти вільно і невимушено виражають в рухах свої враження від музики; **слухання звуків природи**, що розвиває у дітей увагу та уяву, заспокоює та врівноважує їх; **ритмомовленнєві ігри**, які розвивають відчуття ритму і темпу, чітку дикцію та виразне мовлення; **пальчикові ігри**, які розвивають дрібну моторику, що позитивно впливає на розвиток уваги, мислення (кумедні маніпуляції з власними пальчиками, долоньками є завжди захопливими для дітей); **ритмічні ігри та імпровізації** спрямовані насамперед на розвиток у дитини відчуття її емоційного комфорту. Музичний керівник може проводити своєрідні **сеанси музикотерапії**, наприклад: сеанс «Доброго сну» (звучать різноманітні колискові); сеанс «Доброти» – що містить музичні композиції зі старих добрих мультфільмів, музично-літературні композиції за дитячими казками, де звучать голоси казкових персонажів; сеанс «Усмішки», де зібрані веселі, яскраві, мажорні пісні, що створюють позитивний настрій, надають відчуття радості, віру в добро; сеанс «Звуки природи» — так звана екологічна музика: шум листя і спів птахів – діти розслабляються і зливаються з природою. Шум хвиль позитивно впливає на емоційний стан дитини.

Музикомалювання дозволяє заглянути в психіку дитини і простежити за станом її здоров'я і збагнути чи відбуваються позитивні зміни у її розвитку. Для цього відбувається поєднання музичних образів з художніми. Під час **рухової драматизації й казкотерапії** дитина ототожнює себе з основними героями, намагається стати схожою на них, представляє себе яскравіше та емоційніше. Корисним для дітей буде **музично-рефлекторне пробудження** після денного сну. Пробудження — процес індивідуальний і займає різний відтинок часу для дітей з різним типом нервової системи (від 3 до 10 хв.). Щоб пробудження було м'яким,

добрим і бажаним, використовується відповідна музика: досить тиха, ніжна, легка, така, що обіцяє радість. Використовують десятихвилинну музичну композицію, яку тривалий час не замінюють, оскільки у дітей має виробитися рефлекс пробудження на певну музику. Почувши звучання звичної мелодії, малюки легше й ефективніше переходять від стану повного спокою та розслаблення до активної діяльності. Через 1-2 місяці музична композиція замінюється на іншу, аналогічну, яка незабаром стає дітям такою ж звичною, як і перша.

Отже, перспективність використання музикотерапії у роботі з дошкільниками полягає ще й у тому, що кожен вид діяльності, який використовують на музичному занятті, містить у собі терапевтичний компонент. В цілому використання музикотерапії на заняттях з дошкільниками - це спосіб привчити дітей до застосування нескладних, але ефективних оздоровчих вправ, які знадобляться їм у повсякденному житті. Терапевтичний вплив таких занять поширюється не лише на дітей, а й на педагогів, додаючи їм натхнення для подальшої роботи.

Список використаних джерел

1. Жавініна О. Музичне виховання: пошуки і знахідки / О.Жавініна, Л.Зац // Мистецтво в школі. – 2003. – № 5.
2. Шабутін С. Зцілення музикою / С.Шабутін, С.Хміль, І.Шабутіна. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2008.
3. Яценко С. Музикотерапія на заняттях з дітьми дошкільного віку // Музичний керівник. – 2013. – № 7.

МУХА Т.В.,
ЧЕРЕПАНЯ Н.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ЗАЛУЧЕННЯ ДО ІСТОРІЇ СІМ'Ї – ШЛЯХ ДО ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДИТИНИ

Всі політичні та соціально-економічні зміни, які відбуваються зараз в нашій країні та в світі в цілому, роблять серйозний вплив на всі сторони життя і діяльності сучасних людей. У нашому суспільстві сформувалися нові ціннісні орієнтири, з'явилися нові, незвичайні критерії оцінок явищ, відбувається витіснення духовних потреб. Звичні цінності: добро, істина, краса – поступово втрачають свої позиції. Спостерігається втрата значущості таких життєво важливих пріоритетів, як патріотизм, сім'я, дружба, любов. А найголовніше – відбувається послаблення виховної функції сім'ї.

Сім'я – основний осередок суспільства, в якому народжується, формується і розвивається людина. Тому формування в сім'ї правильних духовно-моральних основ особистості становить одне з основних завдань сучасного суспільства. Саме в родині прищеплюються основи людської гідності, любові до життя, співпереживання, любові до близьких. Тільки в сім'ї, де панує любов і взаємоповага між усіма членами сім'ї, закладається основа для формування повноцінної особистості достойного громадянина своєї країни. Тому орієнтація на сімейні цінності є для нас важливою частиною духовно-морального розвитку та виховання особистості дітей дошкільного віку [1].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>